

Rainer Maria Rilke: Unser älteres Herz, ihr Freunde / Nasze dawniejsze serce, przyjaciele (tł. Ela Binswanger)

Rainer Maria Rilke: Nasze dawniejsze serce, przyjaciele

Nasze dawniejsze serce, przyjaciele, wy, dalekowzroczni,
tamto znajome, ufnie żyjące w nas jeszcze wczoraj,
zamilkło nieodwracalnie? Żaden
z nas nie czuje jego bicia, ono już nie należy do nas
po tej wzniosłej przemianie.

Albowiem serce czasu, tego ciągle jeszcze nieprze-
żytego czasu przeszłego dawne serce,
wyparło to bliskie, co uległo powolnej zmianie,
i stało się naszym terażniejszym sercem. I oto
na koniec, przyjaciele, nagle
narzucone nam serce ma pożądać gwałtu!

Na chwałę: bo zawsze to, co było chwalebne,
nie było troską o siebie, ale w imię odwagi, ale wobec
junacko odczuwanego niebezpieczeństwa, było świętą wspólnotą. Jednak
liczy się życie na polu walki niezliczonej ilości mężczyzn,
a w samym środku duszy każdego
książęca śmierć zajmuje najzuchwalsze miejsce.

Ale w glorii chwały, o, przyjaciele, gloryfikujcie także ból,
chwalcie bez opamiętania ową bolesć, że nie dożyjemy siebie w przyszłości,
że blisko nam do wszystkiego, co przeszłe: chwalcie i żalcie się.
Nie wstydźcie się skarg. Lamentujcie. Dopiero wtedy prawdą
stanie się nierozpoznawalny
los, ten, którego nikt nie jest w stanie pojąć,

kiedy wasze skargi będą niepomierne, wtedy to niepomierne,
to najbardziej godne ubolewania, ujrzycie: tak właśnie to upragnione dopełnia się.

(tł. *Ela Binswanger*)

https://www.youtube.com/watch?v=fHuNQER_8rI

Rainer Maria Rilke: Unser älteres Herz, ihr Freunde

Unser älteres Herz, ihr Freunde, wer vordenkts,
jenes vertraute, das uns noch gestern bewegt,
unwiederbringliche? Keiner
fühlt es wieder zurück, kein dann noch Seiender
hinter der hohen Verwandlung.

Denn ein Herz der Zeit, einer immer noch unauf-
gelebten Vorzeit älteres Herz
hat das nahe verdrängt, das langsam andere,
unser errungenes. Und nun
endiget, Freunde, das plötzlich
zugemutete Herz, braucht das gewaltsame auf!

Rühmend: denn immer wars rühmlich,
nicht in der Vorsicht einzelner Sorge zu sein, sondern in einem
wagenden Geiste, sondern in herrlich
gefühlter Gefahr, heilig gemeinsam. Gleich hoch
steht das Leben im Feld in den zahllosen Männern,
und mitten in jedem
tritt ein gefürsteter Tod auf den erkühntesten Platz.

Aber im Rühmen, o Freunde, rühmet den Schmerz auch,
rühmt ohne Wehleid den Schmerz, dass wir die Künftigen nicht
waren, sondern verwandter
allem Vergangenen noch: rühmt es und klagt.
Sei euch die Klage nicht schmähhlich. Klaget. Wahr erst
wird das unkenntliche, das
keinem begreifliche Schicksal,

wenn ihr es maßlos beklagt und dennoch das maßlos,
dieses beklagtete, seht: wie ersehntes begeht.

Monachium, początek sierpnia 1914, z: "Fünf Gesänge", Kriegs-Almanach 1915, czwarta z serii "Pięciu pieśni"

*

zdjęcie: Pierwsza wojna światowa, polegli na polu bitwy pod Navarin, Champagne